

UIT HOOFDSTUK 1 EN 2

Het is tegenwoordig niet meer ongewoon om ouders te zien met een tweeling- of zelfs een drielingwagen. Het aantal meerlingbevallingen is de laatste twintig jaar enorm toegenomen. Op natuurlijke wijze betreft één op de 80 zwangerschappen een tweelingzwangerschap, één op de 6000 is een drieling en één op de 500.000 is een vierling.

Het bericht van een meerlingzwangerschap zorgt altijd voor veel opschudding bij de toekomstige ouders. Ze kampen met twijfels ('Kunnen we het wel aan?', 'Verdiene we wel genoeg?'), terwijl er ook blijdschap en ontroering is.

Marianne, moeder van een tweeling van twee jaar: *'Ik was helemaal verbluft. Nooit had ik rekening gehouden met deze mogelijkheid. Na de eerste schok begon ik me de toekomst voor te stellen: twee baby's die samen alle fasen zouden doormaken. Ik zag me al wandelen met de baby's en ik begon van ontroering te huilen.'*

Er kunnen ook andere gevoelens zijn:

Esther, moeder van een tweeling van twaalf maanden: *'De gynaecoloog tuurde ingespannen naar het scherm en toen hij eindelijk mijn vermoeden bevestigde, zei ik huilend: "Ik wil maar één baby." Ondanks de vruchtbaarheidsbehandeling had ik me altijd voorgesteld zwanger van één baby te zijn. Het kostte me een paar weken om me aan de situatie aan te passen.'*

Karina, moeder van een drieling: *'In het begin zei de gynaecologe dat het een tweeling was. Ik was erg blij en dankbaar. Maar bij de volgende controle en een nieuwe echoscopie constateerde ze dat het een drieling was. Ik voelde me heel onzeker over een zwangerschap van drie baby's, maar ook blij.'*

Zoals te lezen valt uit deze verhalen, heeft het bericht van een meerlingzwangerschap grote impact op de ouders. Elke zwangerschap brengt altijd een zekere stress met zich mee, zoals alle onbekende situaties, maar een meerlingzwangerschap nog meer. De meeste toekomstige ouders hebben ambivalente gevoelens waarbij blijdschap vergezeld gaat van angst, onzekerheid en twijfels.

Enkele tips:

- Schrijf in een dagboek je ervaringen, twijfels en vreugden. Dit zal je helpen om de situatie aan te kunnen en is straks een leuke herinnering aan deze speciale tijd.

- Beschouw je zwangerschap als iets unieks en niet als abnormaal. Je hebt alle reden om je trots te voelen op jezelf en je lichaam.
- Je draagt twee of drie baby's en je lichaam doet zijn best om hun de allerbeste zorg te geven, zo goed mogelijk te voeden en het hen naar de zin te maken. Dat is werkelijk wonderbaarlijk.

.....

UIT HOOFDSTUK 16

Hun taalontwikkeling

Over het algemeen verschilt de ontwikkeling van een tweeling niet van die van andere kinderen. Ze leren zitten, kruipen, staan, enzovoort op ongeveer dezelfde leeftijd. Maar hun ontwikkeling is wel anders wat betreft de taal. Tweelingen beginnen later met praten. Dit zijn de meest opvallende verschillen:

- de fase van het brabbelen duurt langer
- hun eerste woord komt later
- allebei of alle drie maken ze dezelfde fouten en het is moeilijker om hen te corrigeren, want ze imiteren elkaar
- hun zinnen zijn korter
- de constructie van hun zinnen is eenvoudiger
- hun woordenschat is beperkter
- het gebruik van persoonlijke voornaamwoorden komt later; ze beginnen met 'wij' en leren pas later de begrippen 'ik' en 'jij'
- ze gebruiken telegramstijl als ze samen zijn.

Hun taalontwikkeling loopt ongeveer een half jaar achter bij niet-tweelingen. Maar het gaat slechts om een tijdelijke achterstand en niet om een wezenlijk probleem. Hun capaciteit om de taal te begrijpen en te leren verschilt niet van die van andere kinderen. Drielingen maken een soortgelijke ontwikkeling door, hoewel de studies over hen beperkt zijn.

Wat veroorzaakt nu deze achterstand? De belangrijkste factor is dat ouders minder tijd hebben om aan elk kind apart aandacht te geven. Het grootste deel van de conversatie is gericht op twee of drie baby's tegelijk. En deze beschikken op hun beurt weer over minder mogelijkheden om een gesprek met de ouder alléén in alle rust aan te gaan. Er is altijd een broertje of zusje in de buurt dat de aandacht van hem afpakt. De tweeling (en drieling) is voortdurend in strijd om te zien wie de ouderlijke aandacht kan vasthouden.

Er spelen ook andere factoren mee bij deze taalachterstand, zoals vroeggeboorte, laag geboortegewicht en een grotere vatbaarheid voor oorinfecties bij meerlingen. Oorinfecties kunnen vochtophoping in de oren veroorzaken, waardoor het kind minder goed hoort. Dat kan weer leiden tot een slechtere uitspraak. De achterstand in taal komt meer voor bij jongens dan bij meisjes en ook meer bij de eeneiigen dan bij de twee-eiigen. René Zazzo, een Franse psycholoog en tweelingdeskundige (1910-1995), beschrijft een interessant geval van een Russische jongentweeling die tot hun derde jaar een eigen taal gebruikte.....

Samen of apart in de crèche?

Kies je voor de crèche, dan doet zich de vraag voor of je baby's in één groep geplaatst moeten worden of apart. Mijn mening is dat het beter is om de meerling in dezelfde groep te plaatsen. Ze kennen de wereld nog niet anders dan die vanuit het 'wij-gevoel' waarmee ze geboren zijn. Deze gaat vooraf aan het 'ik-gevoel' dat rond de achttien maanden begint te komen. Studies van de pre- en perinatale psychologie leren ons veel over de ervaringen die een baby opdoet voor zijn geboorte. Hij onthoudt deze, wat weer invloed heeft op zijn latere leven. Dankzij de video's die gemaakt zijn van twee- en drielingen in de buik, weten we meer over hun relatie. Vanaf week

10 zijn er al interacties tussen hen. Het is niet uitgesloten dat ze een vaag gevoel ontwikkelen van zichzelf en de ander. Als de tweeling of drieling in aparte groepen wordt geplaatst, maakt ze een dubbele scheiding mee; die van de ouders én van hun tweeling- of drielingbroertjes. Het samen zijn in dezelfde groep vergemakkelijkt de aanpassing. Soms wordt er gedacht dat het scheiden van de kinderen positief kan werken voor het ontwikkelen van het 'ik-gevoel'. Hier is tot nog toe geen wetenschappelijk bewijs voor gevonden. Het 'ik-gevoel' is voornamelijk een neurologisch proces, dat je niet kunt versnellen. ....

UIT HOOFDSTUK 17

Hoe kleden we de tweeling?

We kennen allemaal het advies om een tweeling verschillend te kleden. Toch is het goed om deze raad nader te bekijken. Uit onderzoek van dr. Nancy Segal blijkt dat tweelingen die als kinderen gelijk gekleed werden niet méér overeenkomen in hun persoonlijkheid dan tweelingen die verschillend werden gekleed. De algemene misvatting is dat tweelingen die gelijk behandeld worden (zoals dezelfde kleding dragen) zich meer gelijk gedragen dan tweelingen die verschillend behandeld worden (dat wil zeggen: verschillende kleding). Het is eerder zo, aldus Segal in haar boek *Twin Mythconceptions*, dat tweelingen die het leuk vinden om hetzelfde aan te hebben hun ouders aanmoedigen om hen gelijk te kleden.

Met andere woorden: het gaat om een invloed die de tweelingen zelf uitoefenen. Segal ontdekte ook andere redenen waarom tweelingouders voor hetzelfde kiezen: in een groep zijn de kinderen sneller te spotten (dus veiliger als je met ze op stap bent) en het voorkomt jaloezie. Met name de eeneiigen hebben vaak dezelfde smaak, dezelfde lievelingskleur en houden van dezelfde stof. Bij twee-eiigen speelt dit minder. Psychologe Kate Bacon, van de Universiteit van Preston in Engeland, onderzocht in 2006 in hoeverre tweelingen zelf actief meewerken in het creëren van hun ik-identiteit. Om dit te onderzoeken, richtte zij zich op het thema kleding. Hoe onderhandelen ouders en tweelingen over dit thema? Want ook zij gaat ervan uit dat het niet alleen de ouders zijn die hier een stem in hebben; vanaf een bepaalde leeftijd geven de kinderen het zelf aan.

Zo vertelt deze moeder van een eeneiige meisjestweeling (6 jaar): *'Tot nog toe moest alles hetzelfde, tot en met de sokken. Maar opeens willen de meisjes verschillend gekleed gaan.'* Bacon onderzocht aan de hand van interviews hoe tweelingen van 8 tot 36 jaar.....